

Kommunikasjonsutfordringer og forståelsesstrategier i interskandinaviske samtaler

Forståelsesutfordringer

- Uttale
 - Bøyning
 - Ordforråd
 - Homonymer i skrift ("falske venner")
 - Spesielle ord
 - Tallord
 - hverdagsuttrykk, slang
 - Idiomatiske uttrykk
 - Navne, forkortelser
 - Syntaks
-
- Uttalen er trolig opphav til de fleste forståelsesproblemene
 - Skriftlige homonymer sirka 3 %
-
- Tallord sirka 9 %
 - Hverdagspråk sirka 8 %
 - Navne osv. 25 % (!)

Noen eksempler på ulikheter mellom nynorsk og dansk

Uttale

- Nn. k/kv -> da. hv	kva, kor, kvifor, korleis	'hvad', 'hvor', 'hvorfor', 'hvordan'

Bøyning

- Nåtidsformer uden endelse	kjem, ligg, sit	'kommer', 'ligger', 'sidder'

Falske venner

- "grine" på dansk betyr "å le"
- "rar" på dansk betyr "hyggeleg/triveleg"
- "ilt" på dansk betyr "oksygen"

Kommunikasjonsstrategier

- Gjør talen din lett å opfatte
 - Tal tydelig
 - Tal sakte
- Gjør talen din lett å forstå
 - Du kan vurdere å bruke uttrykk fra såkalt standard norsk
 - Unngå slang og idiomatiske uttrykk
 - Signaliser det tydelig når du bruker en metafor
 - Unngå navn og forkortelser som krever spesifikke norske referanserammer eller gi den nødvendige bakgrunnskunnskapen
 - Forklar spesifikke norske begrep
- Lytt aktivt
 - Anta alltid at det motparten sier, er relevant og klokt
 - Bruk din språklige fantasi til å tolke det de sier, som relevant og klokt
 - Ord kan ha ganske annerledes betydninger eller konotasjoner enn på norsk!
- Spør!
 - Hvis du ikke forstår motparten
 - Hvis du opplever at motparten ikke helt forstår deg
 - Gjenta ekstra tydelig eller omformuler med enklere ord

Vigtigste råd

- Fokuser i første omgang på å dra nytte av hverandres viten og erfaringer
- Reflekter etterpå over det språklige mangfoldet i samtalen
- Ha det hyggelig i lag!

Referanser

- Agazzi, Birgitta & Havaas, Anitha (2012). *Snacka skandinaviska*. 1. uppl. Stockholm: Prodicta
- Brink Theilgaard, Eva (2016). Man skal bare kaste sig ud i det [Elektronisk resurs] en interviewundersøgelse af unge i Nordens nabosprogsforståelse i praksis. 1. oplag [Kbh.]: Nordisk Sprogkoordination. Tillgänglig på Internet: https://dsn.dk/om-os/samarbejdspartner/Manskalbarekastesisgudidet_dsndk.pdf/view
- Börestam, Ulla (1994). *Skandinaver samtalar: språkliga och interaktionella strategier i samtal mellan danskar, norrmän och svenskar*. Diss. Uppsala.
- Börestam, Ulla (1996). Språkligt detektivarbete: om problemkällor i interskandinavisk kommunikation. *Språk och stil* 1996 (6). S. 51–62.